

การบำเพ็ญบารมีและการบรรลุธรรมของพระองค์คุณสิมาลเถระ

พระเด่น ชิตมาโร

¹E-mail: boon07boon07@gmail.com

รับต้นฉบับ 13 กันยายน 2559 วันที่เผยแพร่ 20 ธันวาคม 2559

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาการบรรลุธรรมในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท เพื่อศึกษาการบำเพ็ญบารมีในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท และเพื่อศึกษาการบำเพ็ญบารมีและการบรรลุธรรมของพระองค์คุณสิมาลเถระ โดยการศึกษาข้อมูลจากคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาทและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากนั้นนำมาเรียบเรียง บรรยายเชิงพรรณนาจากการศึกษาพบว่า

การบรรลุธรรม คือการพัฒนาการทางปัญญา จนสามารถรู้แจ้งแห่ง อริยสัจ 4 โดยการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ในแนวทางมัชฌิมาปฏิปทา เจริญสมถภาวนา และวิปัสสนาภาวนา หรือเจริญสติปัฏฐาน 4 คือ การกำหนดรู้ กาย เวทนา จิต และธรรม กำหนดรู้ในรูป นามขันธ 5 ให้เห็นเป็นไตรลักษณ์ตามความเป็นจริง วิปัสสนาญาณแก่กล้าดำเนินตามวิถีวิปัสสนา ผู้ปฏิบัติสามารถละสังโยชน และอนุสัยต่าง ๆ สามารถบรรลุ มรรค ผล นิพพาน สำเร็จเป็นพร อริยบุคคลในพระพุทธศาสนา

การบำเพ็ญบารมี คือ การพัฒนาคุณธรรมอันเป็นเหตุให้ถึงฝั่ง ตามที่บุคคลนั้นมุ่งหมาย บุคคลต้องการบรรลุผลอันใด ต้องบำเพ็ญบารมีอันเป็นเหตุให้บรรลุผลอันนั้น มีจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะมีความตั้งใจ อย่างมุ่งมั่น จริงจังที่จะให้ถึงจุดหมายสูงสุดที่ตนเองปรารถนา และการบำเพ็ญบารมีเป็นสิ่งส่งเสริมหรือคุณธรรมเป็นพื้นฐานเพื่อต่อยอดไปสู่การบรรลุคุณธรรมเบื้องสูง กล่าวคือ มรรค ผล และนิพพาน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การบำเพ็ญบารมีธรรมจะช่วยสนับสนุนให้การพัฒนาคุณธรรมเบื้องสูงเต็มบริบูรณ์ ดังนั้น บุคคลผู้มีบารมีธรรมเต็มบริบูรณ์ ท่านจึงเรียกว่าผู้มีบุญและบารมีในการบรรลุธรรม

พระองค์คุณสิมาล เป็นผู้สั่งสมอบรมบุญบารมีในพระพุทธศาสนาไว้ในอดีตชาติเป็นเวลานาน ได้พบพระปัจเจกพุทธเจ้าและโพธิสัตว์หลายชาติ มีโอกาสได้ฟังธรรมและสมาทานศีล ด้วยวิบากกรรมท่านได้ประสบกับชีวิตที่หักเหจากการที่เป็นคนดี ได้กลายเป็นมหาโจรฆ่าชีวิตมนุษย์กว่า 1,000 คน โดยปราศจากเจตนาที่จะฆ่า เพราะถูกหลอกจากอาจารย์และศิษย์ร่วมสำนัก แต่เพราะที่ได้พบพระบรมศาสดา ซึ่งเป็นยอดแห่งกัลยาณมิตร ที่ประทานเมตตาสั่งสอน แนะนำ

แนวทางจนในที่สุดได้ออกบวช มีอุปนิสัยที่มีความอดทนสูง ปลีกวิเวก ดำรงตนอยู่ด้วยความมีสติ ไม่ประมาท มีจริยาวัตรเคร่งครัด ปฏิบัติถูกต้องวัตร 4 ประการ จนท่านได้บรรลุธรรมชั้นสูง คือพระอรหันต์ จนเป็น คติเครื่องเตือนใจสอนใจให้คนที่เคยหลงผิด กระทบความผิดแล้ว ก็สามารถกลับตัวเป็นคนดีได้ โดยมีพระพุทธศาสนาเป็นแกนหลัก ให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวที่สำคัญ

คำสำคัญ: การบเพ็ญบารมี, การบรรลุธรรม,

A Perfection Cultivation for Enlightenment of Angulimālathera

Phra Den Jitamāro

¹E-mail: boon07boon07@gmail.com

Retrieved September 13, 2016 Accepted December 20, 2016

ABSTRACT

This research is of three objectives, namely, to study of the achievement of Dhamma in Theravada Buddhist Scriptures, to study of the practicing perfections in Theravada Buddhist Scriptures, and to study of Aṅgulimāla Thera's Practicing Perfections and Achievement of Dhamma. It is to study from the Theravada Buddhist Scriptures and others related documents. After that, it was compiled and explained in descriptive detail, and then it was verified by Buddhist scholars. From the study was found that;

The achievement of Dhamma is the development of the wisdom until understanding the four Noble Truths by the practicing the Threefold Trainings, in the Middle Way, the development of Samatha Bhāvanā and Vipassanā Bhāvanā or the cultivation of the four Foundations of Mindfulness; contemplation of body, feeling, mind, and mind-objects. It is contemplation of the five Khandas: corporeality and mentality to see the reality in three characteristics. The meditator was strong Insight Knowledge in the way of Vipassanā, he could abandon the fetters and tendencies, and could attain the Magga, Phala, and Nibbāna, to be a Noble One in Buddhism.

The practicing perfections are the development of the virtues causing to be a goal. What he wants to be, he has to practice the perfection for his goal. It is especially to be intention for the highest goal. The practicing perfections is the basic virtue for carrying on the advanced virtue, it says that Magga, Phala, and Nibbāna. In other words, the practicing perfections will support the development of advanced virtue completely. So, one who is full perfections, is called fulfilled person and having perfection for attainment.

Aṅgulimāla Thera who fulfilled the perfections in Buddhism for a long times, he had met the private Buddhas and Bodhisattvas in his former times, and having chance to listen to

Dhamma and observance the moralities. With the result of Kamma, he became a murderer killing more 1,000 persons without intention because he was deceived his teacher and other student. He met the Lord Buddha who taught and advised him with kindness until he became a monk. His character was patience, living by mindfulness, be careful, having good conduct, the four ascetics practice, until he got enlightenment that is Arahatta. This is the moral to the one who has done mistake and return to be a good person by holding the principle in Buddhism.

Keywords: Perfection Cultivation; Enlightenment

บทนำ

หลังจากที่พระสมณโคตมโพธิสัตว์ ซึ่งได้ทรงสั่งสมพระบารมีมาตั้งแต่อดีต จนถึงชาติปัจจุบัน นับเป็นเวลานาน ทรงค้นหาแนวทางที่จะพ้นทุกข์อย่างสิ้นเชิง ในแนวทางมัชฌิมาปฏิปทา¹ ในที่สุดก็บรรลุสัมมาสัมโพธิญาณ ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลังจากตรัสรู้แล้ว พระบรมศาสดา ออกโปรดเวไนยสัตว์ ทรงสอนสั่ง เพื่อนำผู้มีบารมี ที่ปรากฏอยู่ในข่ายพระญาณ แล้วเสด็จไปโปรดนำพาหมู่มวลมนุษย พร้อมทั้งเทพ พรหม เหล่านั้นข้ามพ้นห้วงสังสารวัฏ² เข้าสู่ความเป็นอริยบุคคล ทั้งชมพูทวีป โดยไม่มีประมาณ ตลอด 45 พรรษา ก่อนที่จะเสด็จปรินิพพาน พระองค์ทรงโปรดบุคคลเป็นจำนวนมาก ไม่เลือกวรรณะ เช่นคนยากไร้ คนเป็นโรคภัย เด็ก หนุ่มสาว แก่ นักบวช คนฉลาด คนธรรมดา คนปัญญาทึบ โสเภณี ช่างนา พ่อด้า เศรษฐี ขุนนาง มหากษัตริย์ ฯลฯ แต่ที่ผู้วิจยสนใจที่จะศึกษาคือ พระองค์คุณิมาล เพราะเคยมีประวัติที่เป็นโจร ได้ฆ่าผู้คนอย่างต่อเนื่องเป็นจำนวนมากกว่า 1,000 คน ซึ่งเมื่ออุปสมบทแล้ว ได้บำเพ็ญเพียร จนบรรลุเป็นพระอรหันต์ อย่างน่าเคลือบแคลง กรณีพระองค์คุณิมาลนี้ยังเป็นต้นบัญญัติห้ามไม่ให้คณะสงฆ์บวชให้กับมหาโจร ในโอกาสต่อมา ซึ่งเป็นเรื่องที่อัศจรรย์ จึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจยได้ค้นคว้า ศึกษาหาข้อเท็จจริง เพื่อนำเสนอต่อไป

สัตว์โลกทั้งมวล รวมเทพ และพรหม ล้วนแล้วแต่เกิดมาจากบุพกรรม ในอดีตทั้งสิ้น เกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิด ไม่มีสิ้นสุด ไม่มีประมาณ เมื่อถือกำเนิดมาแล้ว ทุก ๆ ชีวิตล้วนอยู่ใต้กฎไตร-ลักษณ์ คือ ทุกข์ อนิจจัง อนัตตา ถูกอำนาจ อวิชชา ตัณหา อุปาทาน ชันธ์ 5 และกิเลสมารทั้งหลาย ฯลฯ ทำร้ายทั้งร่างกาย และจิตใจไม่รู้จบสิ้น ในทุก ๆ ชาติภพที่เกิด ด้วยพระกรุณาธิคุณ พระวิสุทธิคุณ และพระปัญญาธิคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ได้เสด็จดำเนินไปโปรด เริ่มต้นที่ปัจจุวัตคีย์ทั้ง 5 โดยได้แสดงปฐมเทศนา ทรงเทศนาธรรมจกกับปวัตตนสูตร ในเวลาที่จบพระธรรมเทศนาอัญญาโกณฑัญญะได้บังเกิดธรรมจกขุบรรลุเป็นโสดาบัน โดยรู้ว่า “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหมด มีความดับไปเป็นธรรมดา” ท่านโกณฑัญญะถือได้ว่าเป็นผู้บรรลุธรรม เป็นอริยบุคคลท่านแรก ได้ทูลขออุปสมบท เป็นพระภิกษุในพระธรรมวินัยของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยพระวาจาว่า “เธอจงเป็นภิกษุ มาเถิด ธรรมอันเรากล่าวดีแล้ว เธอจงประพฤติพรหมจรรย์เพื่อทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบ” จากนั้นทรง สอน ปัจจุวัตคีย์ทั้งสี่ที่เหลือให้ได้ดวงตาเห็นธรรม ได้เทศนาอันเป็นแนวทางแห่งการอบรมวิปัสสนาวิมุตติ อันเป็นที่สุดแห่งพรหมจรรย์ ชื่อว่า “อนัตตลักขณสูตร”

¹ มหามกุฏราชวิทยาลัย, พระไตรปิฎกภาษาไทยพร้อมอรรถกถา แปล ชุด 91 เล่ม, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2556), หน้า 537.

(พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ 4 : 20 : 27) เมื่อจบพระธรรมเทศนาจิตของปัญจวัคคีย์ทั้ง 5 ก็หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ ไม่ถือน้ำมันด้วยอุปาทาน สำเร็จเป็นพระอรหันต์ ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พระอัญญาโกณฑัญญะซึ่งบรรลุนิพพานเป็นรูปแรก ได้มีคุณูปการเป็นอย่างยิ่งอีก 4 ท่านที่เหลือได้ ทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง พระอรियสาวกได้ทยอยเพิ่มขึ้นเป็นระยะ ๆ ในจำนวนพระอสีติสาวกทั้งหมด 80 รูปพระองค์สิริมาลเถระ เป็นหนึ่งในพระอสีติเหล่านั้นมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจเริ่มตั้งแต่อดีตชาติจนได้เกิดมาเป็นอหิงสกะกุมาร ได้เผชิญวิบากกรรมทั้งจากอดีตชาติเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน อย่างหนัก เพราะจากคนธรรมดาที่มี ชาติตระกูล มีสติปัญญาดี มีกิริยาที่เรียบร้อย ขยันหมั่น เพียร เคารพ ประณิบัติอาจารย์ และภรรยาของท่านด้วยดีได้กลับกลายเป็นโจร หยาบช้ำ ฆ่าคนอย่างไม่ปราณี เป็นจำนวนมาก นับกว่า 1,000 คน แต่ก็นับว่ามีวาสนาเป็นอย่างยิ่งที่ได้พบ กัลยาณมิตร ได้ฟังธรรมจากพระบรมศาสดา จนได้บรรลุนิพพานในระยะเวลาสั้น ๆ ด้วยคำสอนที่ ลึกซึ้ง ที่สำคัญคือ ท่านบรรลุนิพพานในขณะที่มีอายุยังน้อยอยู่

อหิงสกะกุมารเป็นบุตรชายปุโรหิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจจรรย เริ่มตั้งแต่ขณะที่ท่านจะคลอด พระแสงศาสตราวุธยุธภัณฑ์อันที่มีอยู่ในเรือนและเครื่องพระแสงศาสตราวุธในวังของพระเจ้าปเสนทิโกศล ได้บังเกิดเป็นแสงร ชาติช่วง บิดาของท่าน ซึ่งเป็นปุโรหิต ทราบดีว่าบุตรของตน เกิดในฤกษ์ดาวโจร จึงเสนอให้ปลงชีวิตกุมารที่เพิ่งคลอดใหม่ แต่ด้วยบุญบารมี ทำให้กุมารรอดจากการถูกประหาร ปุโรหิตตั้งชื่อบุตรชายของท่านว่า อหิงสกะซึ่งหมายถึง ผู้ไม่เบียดเบียน อหิงสกะถูกส่งไปเรียนที่สำนักศึกษาปาโมกข์ เนื่องจากเป็นคนมีปัญญา ขยัน ตั้งใจเรียนดี พุดจา อ่อนน้อม ประณิบัติรับใช้ครูผู้เป็นเจ้าสำนักและภรรยาเป็นอย่างดี จึงได้รับความรัก เมตตาจากเจ้าสำนัก ด้วยวิบากกรรมของท่าน ทำให้ศิษย์ร่วมสำนัก อิจฉา คิดหาทางกลั่นแกล้งใส่ความหลายครั้งจนเจ้าสำนักหลงเชื่อ หาทางที่จะทำลายลูกศิษย์ของตนโดยได้ออก อุบายให้อหิงสกะ ฆ่าคนให้ได้โดยล่ำพั้งเป็นจำนวนถึง 1,000 คน เพื่อบูชาครู ในการศึกษาวิชามนต์ ซึ่งเป็นมหามนต์ชั้นสูงสุดยอด อหิงสกะก็หลงเชื่อ เพราะความซื่อ และเคารพในอาจารย์ ก็ออกฆ่าผู้คนด้วยความจำใจ เพื่อรวบรวมให้ได้ครบตามจำนวนที่อาจารย์บอก ขบวนการออกไล่ฆ่าผู้คนจำนวนมากได้แพร่กระจาย ออกไปอย่างรวดเร็วสร้างความหวาดกลัวให้กับผู้คน จนพระเจ้าปเสนทิโกศล ต้องยกทัพไปปราบชาวนีสร้างควมร้อนใจให้กับภรรยาของปุโรหิต ซึ่งมากด้วยความรัก ตามสัญชาตญาณความเป็นแม่ ก็จะไปหาบุตร เพื่อห้ามปราม และให้มอบตัว สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ ทรงกระทำพุทธกิจ 5 ประการ ในช่วงเช้าตรู่ ปรากฏเห็นจอมโจรองค์สิริมาลอยู่ในชายพระญาณ และได้ทราบว่ามารดาขององค์สิริมาลกำลังเดินทางไปหาบุตรชาย ซึ่งแน่นอนว่าถ้าองค์สิริมาลได้ฆ่ามารดาของ

ตนจะเป็นอนันตนิยกรรม³ ห้ามมรรค ผล นิพพาน พระพุทธองค์จึงเสด็จไปด้วยฤทธิ ไปอยู่คั่นระหว่างกลาง องคุลิมาลได้วิ่งไล่หมายฆ่าพระพุทธองค์เพื่อเอานิ้วมือ ซึ่งเหลืออีกเพียง 1 นิ้วมือ ก็จะได้ครบ 1,000คน ตามที่ท่านอาจารย์บอก ปกติพระพุทธองค์ทรงไม่โปรดที่จะแสดงฤทธิปาฏิหาริย์ และได้ทรงห้ามพุทธสาวกแสดงฤทธิ แต่สำหรับองคุลิมาลท่านได้แสดงปาฏิหาริย์เพื่อปราบองคุลิมาล เมื่อองคุลิมาลได้ไล่ หมายที่ฆ่าพระพุทธองค์ แต่ก็ไม่สามารถกระทำได้จนหมดแรงจึงได้ร้องบอกพระพุทธเจ้าให้หยุดก่อน พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ตรัสวลีที่สั้น ๆ ลึกซึ้งของคุลิมาลซึ่งได้ประสบความสำเร็จใจ ได้ยินพระสุรเสียงที่อ่อนโยน ชวนฟัง มีข้อคิด ที่ลึกล้ำและเปี่ยมด้วยความเมตตา ได้ถูกคิด และไตร่ตรองตามลำดับ จนเกิดธรรมจักขุบรรลุเป็นพระอรหิระบุคคลขั้นต้น ได้ทิ้งศาสตรา แล้วทูลขอบวชกับพระพุทธองค์ และได้ติดตามพระพุทธองค์กลับเข้าไปในเมืองสาวัตถี

องคุลิมาลแม้ได้เปลี่ยนเพศเป็นบรรพชิตแล้ว แต่ชื่อเสียง และภาพความเป็นจอมโจรอำมหิต ฆ่าผู้คน เป็นจำนวนมาก ความชั่วร้ายยังคงอยู่ในความนึกคิดของชาวบ้าน และคนทั่วไป ทำให้ชาวบ้านยังคงตื่นตระหนก วิ่งหนีด้วยความหวาดกลัว ซึ่งสถานการณ์เช่นนี้ส่งผลต่อการดำรงสมณธรรมเป็นอย่างยิ่ง เพราะไม่มีผู้คนที่จะใส่บาตร ทำให้ท่านอยู่อย่างลำบาก บางครั้งก็ถูกขว้างปาถึงเลือดตก บาดรแตก จีวรฉีกขาด แต่ท่านก็ไม่ทำท้อถอย ปฏิบัติธรรมอย่างอดทน โดยมีพระพุทธองค์คอยสอนเตือน และเป็นกำลังใจ พระองคุลิมาลถือข้อวัตรที่เข้มขัน เพียรแผดเผากิเลส โดยถืออุตุงคว์ตร⁴ มีปกติหลีกเลี่ยง หยาที่สงบ ปลีกวิเวก มีปกติดำรงตนด้วยความไม่ประมาท เคารพเชื่อฟังพระบรมศาสดา แล้วนำหลักธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าแนะนำ มาพิจารณาอย่างละเอียดลึกซึ้ง อยู่เป็นเนืองนิตย์ ครั้งหนึ่งหลังจากท่านบิณฑบาตในเมืองได้พบหญิงที่มีศรัทธาแก่ แต่ไม่คลอด นางได้รับทุกขเวทนา มาก ท่านมีจิตเมตตาอยากอนุเคราะห์ จึงนำเรื่องราวมากราบทูลพระบรมศาสดาให้ทรงทราบ พระบรมศาสดาเห็นสมควรให้ พระองคุลิมาลทำสังฆวาจา⁵ เพื่อให้ท่านสะดวกในโอกาส พอเพียงที่จะบำเพ็ญสมณะธรรมได้จึงบอกคาถาให้พระองคุลิมาลไปบอกกับหญิงศรัทธาแก่นั้น ทำให้นางคลอดบุตรได้ง่าย มีความสวัสดีทั้งนางและบุตร พระเถระเริ่มมีความสบายในโอกาส ได้เร่งทำความเพียรอย่างไม่ลดละ มีสติ

³ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539), หน้า 617.

⁴ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, หน้า 295.

⁵ เรื่องเดียวกัน, 429.

ระลึกไว้ในทุกอิริยาบถน้อยใหญ่เป็นผู้ไม่มีความประมาท มีขันติเป็นอย่างยิ่ง เพราะด้วยเศษกรรมของท่าน ทำให้ได้รับอุบัติเหตุ เสียเลือดเนื้อ ได้รับทุกเวทนา อยู่เนือง ๆ แต่ท่านก็อดทนอย่างถึงที่สุด บำเพ็ญเพียรอย่างจริงจัง มุ่งมั่น ในที่สุดท่าน ก็ได้บรรลुเป็นพระอรหันต์⁶

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า คนที่เคยทำผิดเป็นอย่างมาก ที่เคยฆ่าผู้คนร่วมพัน ก็ยังมีโอกาสที่จะกลับตัวเป็นคนดี สามารถประพฤติปฏิบัติธรรม เพื่อให้สามารถบรรลุคุณธรรมในระดับขั้นต่าง ๆ ได้ ดังตัวอย่างพระองค์คุณคูลิมาล แต่ก็มีมีหลายประเด็นที่เป็นที่น่าเคลือบแคลงน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่า ด้วยเหตุใดที่ผู้กระทำความผิดทำกรรมหนัก ถึงขนาดฆ่าผู้อื่น จำนวนมาก และฆ่าติดต่อกันเป็นเวลานาน สามารถบรรลุธรรมได้อย่างไร บำเพ็ญบารมีอย่างไร วิธีไหน กรรมชั่วที่เคยกรรมไม่มีผลแต่อย่างใดหรือ ผู้วิจัยจึงได้รวบรวม สืบค้น นำมาร้อยเรียงให้ผู้ที่สนใจ ใฝ่รู้ ได้ศึกษา ทำความเข้าใจ และให้เป็นอุทาหรณ์แก่ผู้หลงผิดทั้งหลายได้กลับเนื้อกลับตัว ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีที่จะทำให้สังคมประเทศชาติเราที่มีพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ สงบ ร่มเย็นเป็นสุข สืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบรรลุธรรมในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท
2. เพื่อศึกษาการบำเพ็ญบารมีในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท
3. เพื่อศึกษาการบำเพ็ญบารมีและการบรรลุธรรมของพระองค์คุณคูลิมาลเถระ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพภาคเอกสาร (Documentary Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยเป็นสองส่วน คือ ขอบเขตด้านเอกสารเพื่อกำหนดเอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอบเขตด้านการศึกษาเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาประเด็นหัวข้อต่าง ๆ ที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

⁶ จำเริญ ทรงฤกษ์, *ชีวประวัติพุทธสาวก*, (ราชบุรี: สำนักพิมพ์ธรรมสภา, 2542), หน้า 510-545.

สรุปผลการวิจัย

การบรรลุธรรมในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท

พระพุทธศาสนาถือกำเนิดมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลานานกว่า 2,500 ปี ถึงแม้จะมีหลักธรรมที่จดบันทึกไว้โดยละเอียดและมีผู้ปฏิบัติตามคำสอนอยู่ไม่ขาดโดยเฉพาะพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท ซึ่งถือว่า เป็นนิกายที่ยึดถือคำสอนดั้งเดิมได้ดีที่สุดและปฏิบัติตามธรรมตามคำสอนที่เป็นพระพุทธพจน์เดิม แต่มีสิ่งหนึ่งที่ยังเป็นที่เกิดความสงสัยในหมู่พุทธบริษัทเถรวาทนั่นก็คือ การบรรลุธรรมเพราะเป็นสิ่งที่รู้ได้ยากในหมู่ของปุถุชนที่ไม่ใช่พระอรหันต์บุคคล เคยมีคำกล่าวกันว่า ปัจจุบันนี้ไม่มีพระอรหันต์แล้ว ในครั้งพุทธกาลเมื่อเกิดความสงสัยขึ้น พระพุทธเจ้าก็ทำหน้าที่แก้ความสงสัยเหล่านั้น พระพุทธองค์ให้ทรงตัดสินใจ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ได้ทราบกันว่าการบรรลุธรรมเป็นสิ่งที่รู้ได้เฉพาะตน (ปัจจุตต) ผู้ปฏิบัติเท่านั้นจึงรู้ได้ การบรรลุธรรมตามทรรศนะของพระพุทธศาสนาเถรวาทเห็นว่า การบรรลุธรรมนั้นสิ่งสำคัญประการแรกคือ การศึกษาหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ โดยเฉพาะโพธิปักขิยธรรม 37 ประการ เป็น หลักธรรมที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อการบรรลุธรรมโดยเฉพาะ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงไว้ในวาระต่างๆ กัน เพื่อให้เหมาะกับจริตแต่ละบุคคล โพธิปักขิยธรรมประกอบด้วย สติปัฏฐาน 4 สัมมัปปธาน 4 อิทธิบาท 4 อินทรีย์ 5 พละ 5 โภชณงค์ 7 และมรรคมีองค์ 8 แต่ละหมวดธรรมมีความสมบูรณ์อยู่ในตัว ผู้ปฏิบัติจะถือ หลักธรรมหมวดไหนในการปฏิบัติธรรมก็สามารถบรรลุธรรมได้เช่นเดียวกัน เปรียบเหมือนแม่น้ำทุกสายย่อมไหลลงสู่มหาสมุทรฉันใด การปฏิบัติธรรมตามหมวด

ธรรมใดย่อมนำไปสู่การบรรลุธรรมได้ ฉะนั้น

การปฏิบัติธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาทนั้นมี 2 วิธี คือ สมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ซึ่งจะต้องปฏิบัติควบคู่กันไป โดยเฉพาะวิปัสสนากรรมฐาน ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติถ้าผู้ปฏิบัติยังไม่สามารถยกจิตของตนเข้าสู่วิปัสสนาญาณได้ การบรรลุมรรคผลจะไม่เกิดขึ้นเลย เมื่อทำวิปัสสนาญาณให้แจ้งได้แล้ว การบรรลุมรรคผลจึงจะเกิดขึ้น ซึ่งผลของการบรรลุธรรมนั้นมี 4 ระดับ คือ โสตาปัตติผล สกทาคามีผล อนาคามีผล และอรหัตตผล ซึ่งผลของการบรรลุธรรมแต่ละระดับสามารถกำจัดกิเลสได้ตามลำดับ ตั้งแต่กิเลส อย่างหยาบไปจนถึงกิเลสอย่างละเอียด พร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ไปด้วย

การบรรลุธรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท คือ การบรรลุโลกุตตรธรรม 9 รู้แจ้งแทงตลอดอริยสัจ 4 ในขณะที่มรรคจิตตามกำลังของมรรค สำเร็จเป็นพระอรหันต์บุคคล ได้แก่

พระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี และพระอรหันต์ โดยการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา เจริญสมณะและวิปัสสนา ตามหลักการเจริญสติปัฏฐาน 4 คือ การกำหนดรู้รูปและนามให้เห็น เป็นไตรลักษณ์ตามความเป็นจริง เมื่อวิปัสสนาญาณ แก่กล้าดำเนินตามวิปัสสนาวีถี ผู้ปฏิบัติ สามารถรู้แจ้งแทงตลอดอริยสัจ 4 สามารถละสังโยชน์และอนุสัยได้ตามกำลังของมรรค บรรลุ มรรค ผล นิพพาน สำเร็จเป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา ไตรสิกขา ประกอบด้วย สิกขา 3 อย่าง ได้แก่ อธิศีลสิกขา อธิจิตตสิกขา และ อธิปัญญาสิกขา บางทีก็ใช้คำว่า ศิล-สมาธิ- ปัญญา ไตรสิกขานี้มีไว้เพื่อดับทุกข์ 1. อธิศีลสิกขา (สิกขาคือศีลอันยิ่ง) มีพระพุทธพจน์ ดังที่ยก มาชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของไตรสิกขา 2. อธิจิตตสิกขา เพราะเหตุนี้แล เธอทั้งหลายพึง สำเหนียกอย่างนี้ว่า “เราจักมีความพอใจอย่างยิ่งในการสมาทานอธิศีลสิกขา เราจักมีความ พพอใจอย่างยิ่งในการสมาทานอธิจิตตสิกขา เราจัก มีความพอใจอย่างยิ่งในการสมาทานอธิ ปัญญาสิกขา” ฤทธิทั้งหลาย เธอทั้งหลายพึงสำเหนียกอย่างนี้แล” 3. อธิปัญญาสิกขา การ สมาทานอธิปัญญาสิกขา (สิกขาคือปัญญาอันยิ่ง) กิจที่สมณะควรทำ เป็นของสมณะ 3 ประการนี้แล เพราะเหตุนี้แล เธอทั้งหลายพึงสำเหนียกอย่างนี้ว่า “เราจักมีความพอใจ อย่าง ยิ่งในการสมาทานอธิศีลสิกขา เราจักมีความพอใจอย่างยิ่งในการสมาทานอธิจิตตสิกขา เราจัก มีความพอใจอย่างยิ่งในการสมาทานอธิปัญญาสิกขา”

การบำเพ็ญบารมีเพื่อบรรลุธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท

ผู้วิจัยสรุปว่า การบำเพ็ญบารมี ในพระไตรปิฎก ได้ให้ความหมายหนึ่งคือ เป็น เป้าหมายของการปฏิบัติธรรม อีกความหมายหนึ่งคือ เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุถึง เป้าหมายสูงสุดคือ หมตกิเลสเป็นพระอรหันต์ มีข้อสังเกตถึงความหมายของบารมี ที่ปรากฏใน พระไตรปิฎก ดังนี้

1. การบำเพ็ญบารมีทั้ง 10 ประการ
2. ระดับชั้นของบารมีคือ บารมี อุปบารมี และปรมัตถบารมี
3. ระยะเวลาในการบำเพ็ญบารมีของพระโพธิสัตว์ เมื่อเริ่มต้นได้รับการพยากรณ์จาก พระพุทธเจ้าพระองค์ก่อน คือ สี่สงไขยแสนกัป
4. ความเต็มเปี่ยมของบารมีนั้น ยังมีขอบเขตในแต่ละการบรรลุธรรมด้วย กล่าวคือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะต้องมีความเต็มเปี่ยมของบารมีในขอบเขตที่มากกว่าพระปัจเจกพุทธ เจ้า และลดหลั่นลงมาตามลำดับจนถึงระดับอริยบุคคลคือ พระโสดาบันบารมีเปรียบเหมือนกับ น้ำ สำหรับในข้อนี้ ผู้วิจัยขอตีความในลักษณะอุปมาว่าหากบารมีเป็นน้ำ การรองน้ำใส่ภาชนะ

คือการทำบำเพ็ญบารมี และ จะมีเกณฑ์ของการบรรลุธรรมที่เปรียบเหมือนภาชนะที่รองรับนั้นอยู่ คือ

1. เมื่อน้ำเต็มเปี่ยมแก้ว จะสามารถปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน (แต่ยังไม่หมดกิเลส) ได้เมื่อน้ำเต็มเปี่ยมแก้วที่มีขนาดใหญ่ขึ้นๆ จะสามารถปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุธรรม เป็น พระสกิทาคามี และพระอนาคามี ตามลำดับเมื่อน้ำเต็มเปี่ยมขึ้น จะสามารถปฏิบัติธรรมจนหมดกิเลส บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ แต่ไม่ถึงระดับสาวกบารมี (ซึ่งในความหมายของคัมภีร์พระไตรปิฎก คือ พระอัครสาวก)

2. เมื่อน้ำเต็มเปี่ยมกระตัก จะสามารถปฏิบัติธรรมจนหมดกิเลส บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ระดับสาวกบารมี

3. เมื่อน้ำเต็มเปี่ยมแกลลอน จะสามารถปฏิบัติธรรมจนหมดกิเลส บรรลุธรรมเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าตรัสรู้ได้ด้วยพระองค์เอง

4. เมื่อน้ำเต็มเปี่ยมแทงค์ จะสามารถปฏิบัติธรรมจนหมดกิเลส บรรลุธรรมเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ได้ด้วยพระองค์เอง พร้อมทั้งบรรลุสัมพัทธปัญญา โดยในกรณีของผู้ที่บำเพ็ญบารมีเพื่อความหมดกิเลส นั้นจะตั้งความปรารถนาในการเลือกใช้ภาชนะที่บรรจุ น้ำไว้ตั้งแต่แรกเริ่ม นั่นคือแม้ว่าเมื่อน้ำเต็มเปี่ยมขึ้นก็เพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติธรรมเพื่อมุ่งความหมดกิเลสเป็นพระอรหันต์ได้แล้ว แต่บางท่านเลือกที่จะใช้ภาชนะรองรับที่ใหญ่ขึ้น เพื่อความเป็นพระอรหันต์ระดับสาวกบารมี หรือพระปัจเจกพุทธเจ้า หรือพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยมีบ้างเช่นกันที่กำหนดภาชนะไว้ขนาดใหญ่ในตอนแรกเริ่ม แต่สุดท้ายเปลี่ยนมาใช้ภาชนะที่เล็กลงในภายหลังการสร้างบารมีของ พระอรหันต์ที่นอกเหนือจากพระพุทธเจ้า

ในวิสุทธิชนวิลาสิณี อรรถกถาขุททกนิกาย อปทาน มีคำอธิบายถึงระยะเวลาในการบำเพ็ญบารมีหลังจากได้รับพุทธพยากรณ์ของพระปัจเจกพุทธเจ้า พระอัครสาวก และพระอสีติมหาสาวก สรุปได้ดังนี้

1. พระปัจเจกพุทธเจ้า บำเพ็ญบารมี 2 อสงไขยแสนกัป
2. พระอัครสาวก บำเพ็ญบารมี 1 อสงไขยแสนกัป
3. พระอสีติมหาสาวก บำเพ็ญบารมี แสนกัป

จะเห็นว่า ในระดับพระอรหันต์สาวกตามปกติ จะไม่มีระยะเวลาการบำเพ็ญบารมีระบุไว้ แต่เราน่าจะอนุมานโดยใช้ระยะเวลาหลังจากได้รับพุทธพยากรณ์ “ไม่เกินแสนกัป” โดยพิจารณาจากระยะเวลาที่ถัดลงมาจากพระอสีติมหาสาวกได้

ผลการศึกษากาการบำเพ็ญบารมีและการบรรลุธรรมของพระองค์สิมมมเถระ

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เริ่มศึกษาประวัติของพระองค์สิมมมเถระ โดยศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมของการเป็นฆาตกรขององค์สิมมม สาเหตุของการเป็นฆาตกรขององค์สิมมม และปัจจัย ที่ทำให้ฆาตกร องค์สิมมมสามารถบรรลุเป็นพระอรหันต์ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ 3 ประการ ดังนี้

1. การเป็นฆาตกรขององค์สิมมมตั้งแต่ในอดีตถึงปัจจุบันนั้น ล้วนแต่เกิดจากอกุศลมูล กล่าวคือ จิตประกอบด้วยความโลภ ความโกรธ และความหลง โดยในอดีตฆาตกรขององค์สิมมม สำหรับใช้ผู้อื่นฆ่ามนุษย์เพื่อเป็นอาหาร ส่วนในปัจจุบันฆ่ามนุษย์เพื่อการศึกษาทั้งหมดนี้ถือว่าเป็น ปาณาติบาต โดยมีโทสมมูลจิตเป็นสมมุติฐาน และโมหมูลจิตเป็นตัวสนับสนุน เมื่อมีทั้งความ โกรธ และความหลง ประกอบกันหรือส่งเสริมกัน จึงเป็นเหตุทำให้ฆ่ามนุษย์หรือการเป็น ฆาตกรโดยสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

2. การบรรลุธรรมของฆาตกรขององค์สิมมม เพราะผลสืบเนื่องมาจากบารมีธรรมที่สั่งสม มาตั้งแต่ในอดีตคือได้ฟังธรรมจากพระโพธิสัตว์ สมทานศีล 5 ตั้งความปรารถนาในอรหันตภูมิ และทำบุญกุศลในสำนักพระอริยเจ้ากว่า 100,000 กัป จนกระทั่งในชาติสุดท้ายเกิดเป็นฆาตกร ขององค์สิมมม ก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระพุทธเจ้าที่เสด็จไปแสดงธรรมโปรด จนเลิกเป็น ฆาตกรได้เด็ดขาด และเกิดจิตสำนึกระลึกถึงความผิดที่ตนได้กระทำลงไป ส่งใจไปตามกระแส พระธรรมจนได้บรรลุโสดา-ปัตตผล แล้วจึงทูลขออุปสมบทเพื่อศึกษาและปฏิบัติธรรมตาม หลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ให้สูงยิ่งขึ้นไป ในที่สุดก็ได้พบกับทางสว่างแห่งชีวิตบรรลุ อรหันตผลสำเร็จเป็นพระอรหันต์

3. การเป็นฆาตกรขององค์สิมมมในทุกชาตินั้น ถือได้ว่าเป็นฆาตกรที่มีคุณธรรม จริยธรรมในระดับหนึ่ง เพราะไม่ได้กระทำอกุศลกรรมกับผู้ที่มีพระคุณเลย คือ ไม่ได้ฆ่ามารดา ฆ่าบิดา ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนห้อพระโลหิต หรือทำสงฆ์ให้แตกกัน ซึ่งถือว่าเป็น อนันตริยกรรมมีโทษหนักห้ามสวรรค์ ห้ามนิพพาน และไม่ได้ประทุษร้ายภิกษุณี ซึ่งถือว่าเป็น กรรมหนักห้ามการบรรลุมรรค เพราะฉะนั้น ฆาตกรขององค์สิมมมจึงสามารถปฏิบัติธรรม จนกระทั่งบรรลุเป็นพระอรหันต์ได้

ส่วนการศึกษาวិเคราะห์ฆาตกรขององค์สิมมมกับการบรรลุเป็นพระอรหันต์ เพื่อปรับใช้ใน สังคมไทยปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยประวัติของพระองค์สิมมมเถระนั้น สามารถนำมาเป็นแบบอย่าง สำหรับฆาตกรในปัจจุบัน โดยการปรับหรือประยุกต์วิธีการพัฒนาฆาตกรทางด้านพฤติกรรม

จิตและปัญญาให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ โดยใช้แนวทางในการศึกษาปริยัติธรรมธรรมในพระพุทธศาสนาตามหลักมงคลสูตร ข้อที่ 1 อเสวนา จ พาลานัง ปฏิบัติชดถเลาพฤติกรรมให้เกิดการปรับเปลี่ยนนิสัยแก้ไขพฤติกรรม พัฒนากาย ใจ และปัญญา จนกระทั่งชาติภพนั้นเกิดปฏิเวธตั้งอยู่ในคุณธรรมจริยธรรม ทั้งเป็นที่ยอมรับของสังคมและอยู่ในสังคมอย่างเป็นปกติสุข

2. ชาติภพสามารถเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้ ด้วยการปฏิบัติตามหลักมงคลสูตร ข้อที่ 2 ปัญฺิตานัญจ เสวนา ซึ่งเป็นหลักธรรมในพระพุทธศาสนา เปลี่ยนสถานภาพจากชาติภพที่สังคมไม่ยอมรับ กลับมาเป็นภยันชนที่มีความมุ่งมั่นทำคุณงามความดี อันเป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่มหาชนทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีงามของอนุชนคนรุ่นหลัง หรือถ้าจะเข้ามาบวชเพื่อศึกษาพระธรรมวินัย ก็พึงประพฤติตนเป็นสมณะที่สมควรแก่การเคารพบูชาของพุทธศาสนิกชน อันเป็นการเปิดโอกาสให้ชาติภพได้เริ่มต้นชีวิตใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

3. ชาติภพเมื่อได้รับการฝึกอบรมหรือพัฒนาอย่างถูกต้อง ก็สามารถที่จะกลับตัวเป็นคนดีได้ และเมื่อได้รับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ก็จะทำให้กลายเป็นคนดีมีศีลธรรมจริยธรรม หรือในที่สุดอาจจะได้บรรลุมรรค ผล นิพพาน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดในพระพุทธศาสนาได้

4. ชาติภพเมื่อได้รับการอภัยโทษจากบ้านเมืองแล้ว ก็มีโอกาที่จะได้รับการแก้ไขพฤติกรรมหรือเปลี่ยนแปลงนิสัยได้ ถ้าผู้นั้นไม่ได้เป็นชาติภพโดยสันดาน แต่เป็นเพียงชาติภพที่มีความจำเป็นบาง

ประการเท่านั้น เพราะชาติภพบางคนอาจไม่มีความโหดร้ายโดยสันดาน เช่นกับกรณีชาติภพของคูลิมาลเป็นตัวอย่าง เพราะเดิมนั้นท่านเป็นคนฉลาด มีอุปนิสัยอ่อนโยน เป็นชาติภพด้วยความจำเป็นที่เกิดจากความหลงผิด เชื่อและไว้วางใจอาจารย์มากเกินไป ท่านไม่ได้เป็นชาติภพที่ฆ่าคนเพราะความโกรธแค้น แต่ฆ่าเพื่อต้องการที่จะจบการศึกษาดังที่ได้สัญญาไว้กับอาจารย์เท่านั้น ข้อนี้ก็แสดงให้เห็นว่า ชาติภพของคูลิมาลจัดอยู่ในประเภทที่ไม่ได้เป็นชาติภพโดยสันดาน เพราะถ้าท่านเป็นชาติภพโดยสันดานแล้วก็จะไม่สามารถปฏิบัติธรรมจนบรรลุเป็นพระอรหันต์ได้

กฎแห่งกรรมเป็นหลักการที่สำคัญยิ่งในพระพุทธศาสนา ทั้งนี้เพราะว่ากฎแห่งกรรมเป็นหลักในการฝึกฝนอบรมพัฒนามนุษย์ให้รู้จักรับรู้ และรู้จักปฏิบัติต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตตนเองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการศึกษาหรือพัฒนามนุษย์นี้ จะต้องดำเนินไปตามหลักของกรรมนั่นเองเพราะหลักของกรรมนั้นถือว่าสิ่งที่เป็นผลต้องเกิดจากเหตุ แต่ก็เป็นกฎเหตุผลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหรือการกระทำของมนุษย์ หลักกฎแห่งกรรมนั้นถือว่าการกระทำทุกอย่าง

นั้นย่อมมีผลตามมาเสมอ ซึ่งการกระทำนั้นมีเจตนาเป็นแรงขับเคลื่อน การที่มนุษย์จะสามารถกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเป็นเหตุปัจจัยนำไปสู่ผลนั้น มนุษย์ก็จะต้องมีเจตนาหรือความตั้งใจในการกระทำสิ่งนั้นทั้งสิ้น เพราะกรรมหรือการกระทำเป็นแต่เพียงตัวเหตุเท่านั้น เมื่อมีเหตุเกิดขึ้นก็ต้องมีผลหรือวิบากตามมาเสมอ ดังที่พุทธองค์ตรัสว่า “บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น คนทำดีย่อมได้ผลดี คนทำชั่วย่อมได้ผลชั่ว” ด้วยเหตุที่กฎแห่งกรรมเป็นกฎที่เที่ยงแท้แน่นอน แต่ก็มิมีสิ่งที่น่าเคลือบแคลงสงสัยอยู่เสมอ เช่น ประวัติความเป็นมาของพระองค์สิริมาลเถระ ซึ่งเดิมท่านชื่ออหิงสกะ เกิดในตระกูลพราหมณ์บิดาของท่านเป็นปุโรหิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล แต่ต่อมามีท่านได้กลายเป็นฆาตกรฆ่ามนุษย์ตายจำนวนมาก เมื่อได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า ชีวิตของท่านจึงพลิกผันจากฆาตกรผู้โหดร้าย กลายเป็นพระอรหันต์ผู้เพียบพร้อมด้วยศีลาจารวัตร ฉะนั้นการศึกษาประวัติความเป็นมาของพระองค์สิริมาลเถระ ทำให้ซาบซึ้งถึงเรื่องกฎแห่งกรรมและน้ำพระทัยอันเปี่ยมด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระพุทธองค์ที่มีต่อเวไนยสัตว์ทั้งหลาย ดังที่พระพุทธโฆษาจารย์กล่าวไว้ว่า “พระพุทธองค์ทรงมีพระทัยเสมอในสัตว์ทั้งหลาย คือ นายขมังธนู พระเทวทัต ฆาตกรของคฤมาลโดยไม่ว่าเป็นผู้รักใคร่ในพระองค์ เป็นสัตว์เดรัจฉาน หรือว่าเป็นศัตรูต่อพระองค์

ดังนั้นการศึกษาประวัติการบำเพ็ญบารมีและการบรรลุธรรมของพระองค์สิริมาลเถระสามารถให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ในประวัติในอดีตชาติของท่าน จนถึงชาติปัจจุบัน ก่อนที่จะได้พบพระพุทธเจ้า จนในที่สุดได้ออกบวชเป็นพระของคฤมาลเถระ ทำให้ทราบสาเหตุทำให้องค์สิริมาลกลายเป็นฆาตกร และปัจจัยที่มีผลทำให้ฆาตกรของคฤมาลบรรลุเป็นพระอรหันต์ และความรู้ความเข้าใจดังกล่าวนี้สามารถที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษา หรือนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาพฤติกรรม หรือสร้างเสริมพฤติกรรมของผู้ที่พลาดหลงผิด ได้กระทำความผิดในหลากหลายระดับ จนถึงขนาดเป็นฆาตกร ในสังคมปัจจุบัน เพื่อให้กลับตัวกลับใจได้แก้ไขพฤติกรรมและอุปนิสัย ดำเนินชีวิตด้วยการเป็นคนดีมีศีลธรรมจริยธรรมตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา และยึดหลักธรรมเป็นแนวทาง ให้โอกาส ในการดำเนินชีวิตใหม่ ให้มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม อันจะเป็นการพัฒนาตนเองและสังคมให้มีความสงบสุขและความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

ข้อเสนอแนะ

ผลการจากศึกษาประวัติการบำเพ็ญบารมีและการบรรลุธรรมของพระองค์สิมมาเถระนั้น ทำให้ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่ทำการวิจัยเพื่อการ ศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลไปศึกษาเพื่อนำไปใช้

1. ศึกษากระบวนการทัศน์ใหม่ของฆาตกรกับการประยุกต์ใช้พระพุทธศาสนา ในการแก้ไขพฤติกรรมของมนุษย์

2. ศึกษาวิเคราะห์หลักธรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมฆาตกรตามแนวทางในพระพุทธศาสนา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมฆาตกรทั่วไประหว่างฆาตกรที่ฝึกปฏิบัติธรรมตามแนวทางพระพุทธศาสนา

2. ศึกษาวิธีบูรณาการฆาตกรที่ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแล้ว กลับสู่สังคมตามแนวทางในพระพุทธศาสนา

3. ศึกษาวิเคราะห์ ค้นหา หลักการเจริญสติปัฏฐาน 4 คือ กาย เวทนา จิต ธรรม เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับหมวดธรรมอื่นที่เหลือในโพธิปักขิยธรรม 37

4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เข้าถึง การเจริญวิปัสสนาในแนวทาง สติปัฏฐาน 4 ว่าทำไมจึงมีคำสอนว่า “นี่เป็นทางสายเอก สายเดียว ที่นำไปสู่ มรรค ผล นิพพาน” ทั้ง ๆ ที่ปรากฏมีหมวดธรรมอื่น ๆ ที่นำไปสู่การบรรลุธรรมได้ เช่น อินทริย 5 พละ 5 อธิปไตย 4 เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- คณาจารย์แห่งโรงพิมพ์เลี้ยงเชียง. **อนุพุทธประวัติ 80 องค์ ฉบับมาตรฐาน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง, 2551.
- จำนง ทองประเสริฐ. **ประวัติพระพุทธศาสนาในเอเชียอาคเนย์**. พระนคร: มูลนิธิอิทธิธรรมมหาธาตุวิทยาลัย, 2514.
- จำเนียร ทรงฤกษ์. **ชีวประวัติพุทธสาวก**. ราชบุรี: สำนักพิมพ์ธรรมสภา, 2542.
- พระครูปลัดดลสัมปัฒนธรรมอาจารย์ .**รายวิชา สติปัญญาภาวนา (Satipatthanabhavana)**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556.(ถ่ายเอกสารเย็บเล่ม).
- พระครูปลัดดลสัมปัฒนธรรมอาจารย์. **ศึกษาวิเคราะห์หลักปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา 7 เดือน ใน คัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539.
- มหามกุฏราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาไทยพร้อมอรรถกถา แปล ชุด 91 เล่ม**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2556.